

ADHD (retningslinje og pakkeforløp)

Ute på høring

Høringsfrist: 23. august 2021

Høringsutkast

Her finner du høringsutkastene:

- Pakkeforløp: [Kapittel 2.1 ADHD og andre nevrouviklingsforstyrrelser \(høringsutkast\)](#) i pakkeforløp Psykiske lidelser – barn og unge.
- Retningslinje: [ADHD \(høringsutkast\)](#). Fem anbefalinger i kapittel 1 er på høring.

Siden retningslinje for ADHD og kapittel om ADHD og andre nevrouviklingsforstyrrelser i pakkeforløpet er tett relatert til hverandre, sendes disse samlet ut på høring.

Retningslinjen er skrevet i digitalt format i tråd med direktoratets rutiner. Anbefalingene i korttekst og utdypende tekst presenteres først og følges av hvordan anbefalingen kan følges rent praktisk og en begrunnelse om hva anbefalingen er basert på, inkludert kunnskaps- og/eller lovgrunnlag, og referanser.

Det er mulig å skrive ut høringsutkastene og lagre dem som PDF.

Høringsinnspill

Høringsinstansene bes om å gi tilbakemelding på de reviderte/nye anbefalingene i nasjonal faglig retningslinje for ADHD, samt på det nye kapittelet om ADHD og andre nevrouviklingsforstyrrelser i generelt pakkeforløp, psykiske lidelser, barn og unge.

Helsedirektoratet ønsker innspill (både angående retningslinje og kapittel i pakkeforløp) om

- anbefalingen/rådet er tydelig?
- praktisk informasjon er nyttig?
- eventuelle forslag til endringer/forbedringer/tiltak

Helsedirektoratet ønsker innspill på

- de nye /reviderte anbefalingene i retningslinjen, som innbefatter alle subkapitler i første kapittel i retningslinjen, utenom det som omhandler voksne
- det nye kapittelet i pakkeforløpet for psykiske lidelser, barn og unge. Det ønskes også innspill på forslag om koding som er beskrevet under "Angående koding av forløpet" nedenfor

Slik gir du innspill

Skriv inn høringssvar i [dette Word-skjemaet](#), og send på e-post til postmottak@helsedir.no med vår referanse *21/15210 – Innspill høring - Retningslinje og pakkeforløp, ADHD*

Høringsfrist: 23. august

Mottatte høringsinnspill blir publisert på denne siden

Høringsbrev

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet gav i 2019 Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide et pakkeforløp for utredning av ADHD hos barn og unge. Det ble samtidig konkludert med behov for en revisjon av det som omhandler utredning av barn og unge i nasjonal faglig retningslinje for ADHD.

Helsedirektoratet vurderte det som hensiktsmessig å ivareta både ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser i arbeidet og integrere dette som et kapittel i Pakkeforløp psykiske lidelser – barn og unge. Kapittelet bygger på og er lenket til relevante anbefalingsutkast i retningslinjen der innholdet er dekkende også for andre nevroutviklingsforstyrrelser enn ADHD.

Forskning (Surén et al., 2018) har vist at det er regionale forskjeller i utredningspraksis og diagnostisering ved ADHD i Norge. Et mål med de nye anbefalingene i retningslinjen og kapittelet i pakkeforløpet har vært å gi klarere føringer for utredning av ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser med formål å oppnå likere praksis på tvers av regioner og klinikere, samt tidligere og mer effektiv utredning. Det er også sett til høringsutkast av NOU 2020:1 angående autisme og Tourettes syndrom i utarbeidelsen av kapittelet.

Innhold

Nytt i høringsutkastet av retningslinjen sammenlignet med tidligere publisert versjon er at

- flere kapitler med løpende tekst er fjernet for at retningslinjen skal bli mer spisset og sentrert rundt anbefalinger i tråd med dagens digitale format
- kapittel 1 nå har fem nye/faglig reviderte anbefalingsutkast som adresserer tema som henvisning, utredning, differensialdiagnostikk og samtidige tilstander, diagnostisering og tilbakemelding etter utredning

Det gjøres oppmerksom på følgende:

- Det som omhandler voksne i utredningskapittelet er ikke faglig revidert og det er heller ikke foretatt endringer i behandlingskapittelet.
- Nye anbefalinger inkluderer også voksne der hvor det ikke er naturlig å skille mellom barn og voksne, som i anbefaling om henvisning til spesialisthelsetjenesten.

Kapittelet i pakkeforløpet beskriver generelle grunnprinsipper for utredning av ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser og omhandler ikke detaljer om utredning av de spesifikke tilstandene.

Angående koding av forløpet

- I pakkeforløpet er "Utredning av ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser" tenkt å være et utfall av klinisk beslutning etter basisutredning og vil således kodes som et alternativ til utvidet utredning (med samme forløpstider). Dette vil gjøre det mulig å måle hvor mange som går inn i forløpet uten økt kodebelastning på tjenestene.
- Dersom tilstand er mistenkt ved henvisning, skal koden også benyttes. Endringer i pakkeforløpet fra 1. januar 2021 inkluderer mulighet til å gå videre til utvidet utredning etter en kort basisutredning og likevel beholde den samlede tiden for basis- og utvidet utredning. Dette impliserer at utreder kan gå videre til utredning av ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser uten å miste tid.

I kodeveileder vil ny kode beskrives under kapittelet "klinisk beslutning" (se tekst i fet/kursiv for ny tekst som kan inkluderes i veilederen angående koden):

"Kode for klinisk beslutning registreres i disse tilfellene:

- Behov for utvidet utredning: Klinisk beslutning om behov for utvidet utredning skal registreres.

- **Behov for utvidet utredning av ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser. Kode for utvidet utredning for ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser registreres.**
- Utredningen er ferdig etter basis utredning: Kode for tjenestebehov skal registreres.
- Utvidet utredning er ferdig: Kode for tjenestebehov skal registreres.
- Pasienten får innvilget rett til behandling: Kode for tjenestebehov skal registreres.

Det skal registreres minst en kode for tjenestebehov når utredningen er ferdig. I de tilfeller der pasienten trenger hjelp fra flere tjenester samtidig, skal det registreres flere koder. Det er pasientens eget ønske om hjelp som skal ligge til grunn for hvilke koder som registreres.

Kode	Kodetekst	Type kode	Kodeverk (OID)
C	Klinisk beslutning	Hendelse	9322
U	Behov for utvidet utredning	Utfall	9323
N	Behov for utvidet utredning for ADHD og andre nevroutviklingsforstyrrelser	Utfall	9323
P	Behov for behandling innen psykisk helsevern	Utfall	9323
T	Behov for behandling innen TSB	Utfall	9323
S	Behov for behandling fra annen spesialisthelsetjeneste (ikke psykisk helsevern eller TSB)	Utfall	9323
K	Behov for behandling og/eller oppfølging fra fastlege, kommunal helse- og omsorgstjeneste	Utfall	9323
A	Behov for oppfølging fra andre instanser som NAV, PPT, arbeidsgiver, skole, barnevern m.m.	Utfall	9323
I	Ikke behov for videre behandling og/eller oppfølging	Utfall	9323

Koden for klinisk beslutning kan kodes maksimalt to ganger per pakkeforløp, én gang etter basis utredning og eventuelt én gang etter utvidet utredning. Hvis pasienten får innvilget rett til behandling, registreres kun koden for klinisk beslutning, uten at verken basis- og utvidet utredning er gjennomført.

Hvis pakkeforløpet ikke skal fortsette ved denne enheten, på bakgrunn av at pasienten ikke har behov for videre behandling i psykisk helsevern eller i rus, skal kode for avslutning av gjennomført pakkeforløp registreres."

Høringsinstanser

- ADHD Norge

- A-larm
- Autismeforeningen
- BAR Barn av rusavhengige
- Barneombudet
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)
- Den norske legeforening
- Det Nyttre - KRAFT
- Faglig råd for Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Fellesorganisasjonen
- FFHR Foreningen for helhetlig ruspolitikk
- FHN Forening for human narkotikapolitikk
- Folkehelseinstituttet
- Forandringsfabrikken
- Frambu kompetansesenter for sjeldne diagnoser
- Funksjonshemmedes fellesforbund
- Helse Midt-Norge RHF
- Helse Nord RHF
- Helse Sør-Øst RHF
- Helse Vest RHF
- Hjernerådet
- Hvite Ørn
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (iMDI)
- Ivareta – pårørende rus
- Kommunesektorens organisasjon-KS
- Landsforeningen for barnevernsbarn
- Landets fylkeskommuner
- Landets kommuner
- Landets statsforvaltere
- Landsforbundet for utviklingshemmede og pårørende
- Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse
- Landsgruppen av helsesykepleiere, NSF
- Marborg
- Medisinsk forening for nevrohabilitering
- Mental Helse
- Mental Helse Ungdom
- NAKU (nasjonalt fagmiljø for utviklingshemming)
- Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid i kommunene (NAPHA)
- Nasjonalt kompetansesenter for nevroutviklingsforstyrrelser og hypersomnier (NEVSOM)
- Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemming og psykisk helse (NKUP)
- Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse
- Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse
- NKVTS- Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress
- Norsk Ergoterapeutforbund
- Norsk Forbund for Utviklingshemmede
- Norsk fysioterapeutforbund
- Norsk logopedlag
- Norsk sykepleierforbund
- Norsk Tourette Forening
- Prematurforeningen
- ProLARnett
- Psykologforeningen
- Pårørendealliansen
- RBUP Øst og Sør- Regionsenter for barn og unges psykiske helse

- Regionalt fagmiljø: autisme , ADHD og Tourettes syndrom, Helse Nord
- Regionalt fagmiljø for autisme, ADHD, Tourettes syndrom og narkolepsi, Helse Vest
- Regionalt fagmiljø for autisme, ADHD, Tourettes syndrom og narkolepsi, Helse Midt
- Regional kompetansetjeneste for autisme, ADHD, Tourettes syndrom og narkolepsi, Helse Sør-Øst
- Regionalt kompetansesenter for habilitering og rehabilitering, Helse-Vest
- RHAB- Regionalt kunnskapssenter for habilitering, Midt-Norge
- RHABU- Regionsenter for habiliteringstjenesten for barn og unge, Helse Sør-Øst
- RIO Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon
- RKBU Vest- Regionalt kunnskapssenter for barn og unge
- RKBU Midt- Regionalt kunnskapssenter for barn og unge
- RKBU Nord-Regionalt kunnskapssenter for barn og unge
- Rådet for psykisk helse
- Statens helsetilsyn
- Statens legemiddelverk
- Statped
- Samisk nasjonal kompetansetjeneste- psykisk helsevern og rus (SANKS)
- Utdanningsdirektoratet (Udir)
- Utdanningsforbundet
- Vårres brukerstyrt senter
- We Shall Overcome

Kontakt

Helene.Barone@helsedir.no

Først publisert: 19.05.2021

Sist faglig oppdatert: 19.05.2021